

Det kognitive må ikke glemmes!

Noe av ergoterapeutens fokus i
multidimensjonell tilnærming i
ortogeriatrisk utredning

-

Prosessferdigheter og kognitiv funksjon

Ellen Gjertsen Clark

Hvorfor?

- Mange pasienter innlagt med hoftebrudd har en underliggende kognitiv svikt
- Kognitiv svikt er assosiert med dårligere prognose for fysisk rehabilitering, ofte lenger sykehusopphold eller risiko for å bli sykehjemspasienter
- Kan påvirke motivasjon ved videre rehabilitering
- Personer med kognitiv svikt er ofte skrøpelige og har økt risiko for å utvikle delir
- Kartlegging av kognitiv funksjon et bidrag i tilnærming under oppholdet og i planlegging av utskriving

Utgangspunktet

- Hva fremkommer ved innkomst?
 - *Journal og informasjon fra andre i teamet*
 - *Komparentopplysninger, evt. hjemmebaserte tjenester*
- Endringer før/etter operasjon?
- Kjent kognitiv svikt?
- Delir?
 - *Screening med 4AT*
- Tidligere hjelpebehov og funksjon?
- Infeksjoner?
- Lav Hb?

Kartlegging av ergoterapeut

- *Semistrukturert intervju* om hjemmeforhold og tfungering i ulike ADL-situasjoner samt fokus på:
 - Kommunikasjonsferdigheter
 - Orienteringsferdigheter
 - Hukommelse
 - Innsikt
- *Observasjoner* av aktivitetsutførelse
 - Strukturert/ustrukturert
 - Ferdigheter (motoriske, prosess og kommunikasjon)
- *Tester* av kognitiv funksjon

Kognitiv funksjon vs prosessferdigheter

- **Prosessferdigheter**
 - Kan observeres i ulike situasjoner
 - Kartlegges gjennom observasjoner i utførelse av aktuelle aktiviteter
- **Kognitiv funksjon**
 - Kan være årsak til det som observeres
 - Kartlegges gjennom kognitive tester

Kartlegging av prosessferdigheter

- Observasjon av aktivitetsutførelse:
 - Ulike ergoterapeutiske redskap
 - *AMPS – Assessment of Motor and Process Skills*
 - *A-ONE – Arnadottir OT-ADL Neurobehavioral Evaluation*
 - *PRPP – Perceive Recall Plan and Perform*
 - *EVA – Ergoterapi Virksomhetsbasert Aktivitetsanalysesystem*
- Kan brukes i ulike aktiviteter, avhengig av redskapets standard
- Gir informasjon om faktisk funksjon knyttet til ferdighetene som kreves i aktivitet, Kan kreve tid, men ikke nødvendigvis - Se i forhold til gevinst
- OBS kontekst og rammer:
 - Kjente vs ukjente omgivelser
 - Tilrettelagte eller ikke tilrettelagte forhold

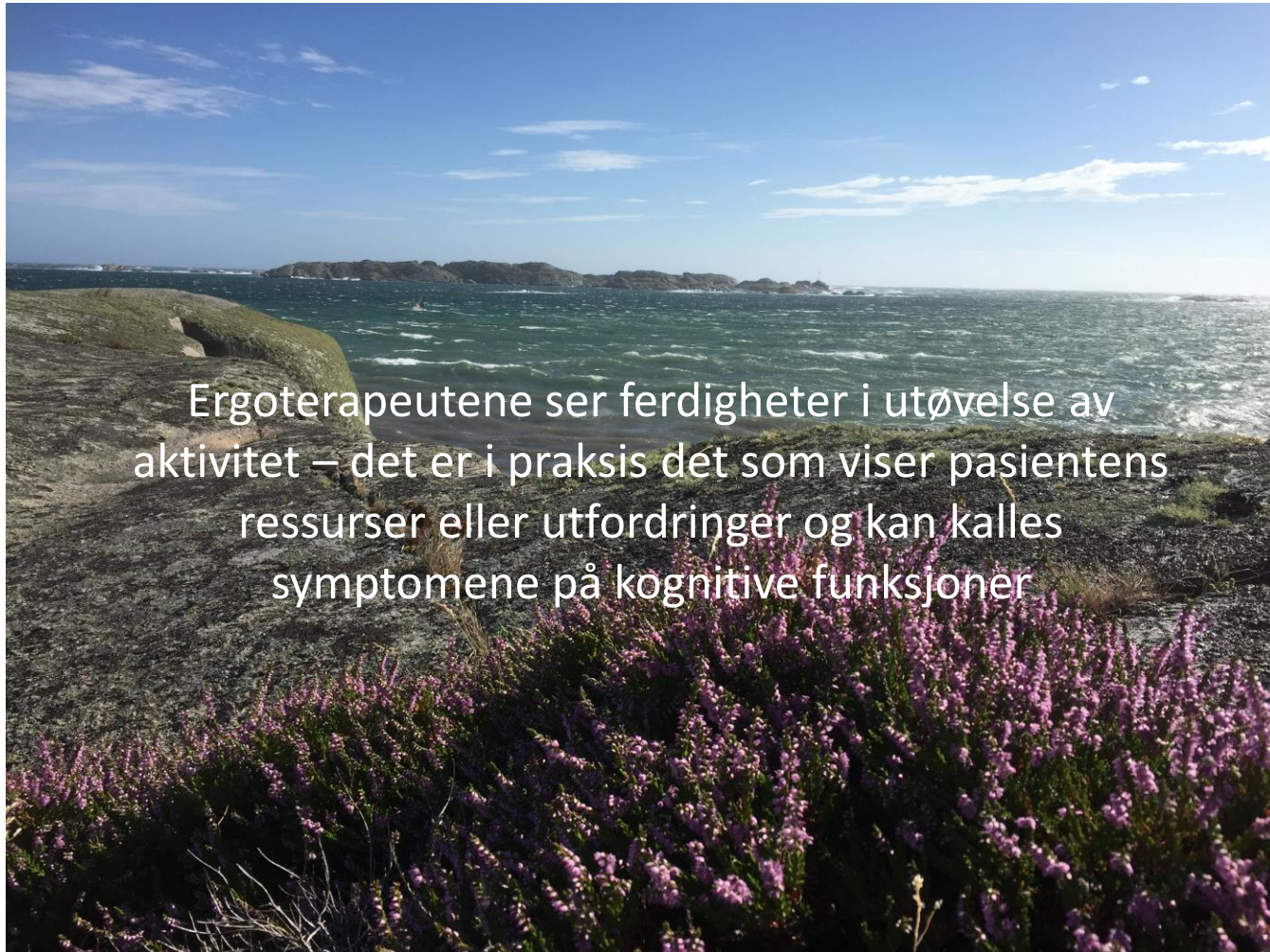
Kartlegging av kognitiv funksjon

- Standardiserte tester:
 - MiniCog
 - MMSE-NR3
 - Klokketest KT-NR3
 - TMT-NR3
 - MoCA
 - MoCA Blind
- Gir tallverdier, kan måle endring over tid
- Sier noe om spesifikke kognitive funksjoner
- Ikke direkte korrelasjon til mestring av p-ADL og i-ADL, boevne eller behov for hjelp / omsorgsnivå

OBS: Akutt fase og habitualtilstand

Komplikasjoner som påvirker, eks. infeksjon, smerter, søvn

Takk for meg!
ellen.clark@diakonsyk.no

Ergoterapeutene ser ferdigheter i utøvelse av aktivitet – det er i praksis det som viser pasientens ressurser eller utfordringer og kan kalles symptomene på kognitive funksjoner